

ciframi doložené zpracování oběma autory, které svou výlučností činí problém srozumitelným, přehledným, značně přispělo k dosažení tohoto cíle.

Право советской России. — Praha 1925. — Díl I. — Str. 335. Díl II. 312. — Vydavatel **Пламя.** — Profesori ruské právnické fakulty v Praze prof. Aleksejev, Zavadskij, Maklecov a Timašev vydali spolu s profesory ruskými v Berlíně, v Rize a v Paříži spis o právu sovětského Ruska. V jednotlivých státech vylíčen tu stav práva v současném sovětském Rusku. Probráno je právo ve všech jeho formách a poskytnuto tak evropské veřejnosti informovati se o podkladě právního stavu v sovětském Rusku. Autoři metodou přísně vědeckou probírají v prvním díle nejprve prameny práva, dále státní zřízení ruské, místní samosprávu, dále otázky práva správního, zvláště stati mluví tu o výmínečném stavu, o veřejnoprávním postavení osobnosti, o poměru státu k církvi. V prvním dílu jsou ještě stati o sociální péči, o agrárním zřízení, o otázkách průmyslu a o finančních problémech a o finančním hospodářství. Svazek druhý jedná o právu občanském, trestním a procesním.

Ve všech těchto oddílech autoři probírají dané otázky od povstání sovětského Ruska, zachycují tu vývoj počáteční hledající nové ideje v revoluci, jdoucí úplně do nemožností a ukazují, jak se od těchto počátků ustupovalo a jak revoluční Rusko úplně se vrací k zákonům nejtuzšího carismu. Je tu líčen kvas právních norem, které snaží se o vytvoření nového právního stavu.

Právo sovětského Ruska jest zjev v dějinách lidstva podivuhodný. V některých otázkách na př. pozemkového vlastnictví není bez předchozího vývoje. Jinde však ani právem býti nazváno nemůže, protože jest souhrnem násilí a protiprávnosti. Zlovůle není tu upravena a někdy přímo soudci je předepsáno souditi proti veškerému lidskému citění právnímu. Právní vývoj vrací se tu plně ku středověku, v němž našli bychom hojně analogie jak v právu veřejném, tak v právu soukromém a trestním.

Autoři knihy, ruští profesori, vzdálení bezprostředního vývoje mohli nejlépe posouditi právo sovětského Ruska a skutečně učinili tak způsobem velmi dokonalým a informativním pro širší evropskou veřejnost, které nebyla dosud dostupna nejen díla o právu sovětského Ruska, nýbrž i zákoníky tu vydávané. Autoři použili nejen přímo pramenů, nýbrž i literatury i statistických dat a p. Proto mohli pojednati ne pouze o theorii, nýbrž ukázati i na příklady, jak právo sovětského Ruska jeví se v praxi. Autoři snaží se býti nestrannými líčice vše věcně a vědecky. A právě proto je kniha velmi cenou, protože u knih vyšlých v Rusku nestrannosti není. A proto právě také je kniha pro Evropu důležitou, zvláště když nyní jsou přístupny již sovětské zákoníky a může se ten, kdo by o nestrannosti pochyboval, sám jich studiem přesvědčiti.

Knihu můžeme proto nejvřeleji doporučiti.

Rauscher.

Jan Kapras: Právo hornoslezské. — Lwów. 1925. Otisk z Księgi pamiątkowej ku czci Oswalda Balzera. 8°. — Str. 12. — Autor navazuje na své dřívější práce zvláště o Opolsko-ratibořském zemském zřízení, zemském zřízení těšínském, privilegiích těšínských a opolsko-ratibořských robotních řádech a líčí zajímavý vývoj právních poměrů na území Horního Slezska. Původní právo záhy se tu proměnilo recepce práva saského, které však neodolalo mohutnému vlivu práva českého, které při druhé recepci v době pohusitské sem vniklo. Tato recepce práva českého je nám také neklamným svědkem životnosti našeho práva.

Ča.